

منبر مکتوب :

فضائل و شخصیت حضرت معصومه (س)

منبع :

<http://www.talabeyar.ir>

مقدمه :

همانطور که می دانیم پاداش و ارزش امور به شناخت و معرفت نسبت به آن هاست . یعنی به عنوان مثال برای زیارت حضرت معصومه(علیها السلام) باید ایشان را بشناسیم و برای شناخت باید از فضایل ایشان بدانیم و برای درک این امر از خداوند یاری می طلبیم.

از آنجا که شناخت، پایه دین است، و اظهار عقیده و انجام کارهای نیک از روی شناخت، به عقیده و اعمال، ارزش چندین برابر می دهد، و از آنجا که امیرمؤمنان علی(علیه السلام) به کمال فرمود:

ما مِنْ حَرَكَةٍ إِلَّا وَأَنْتَ مُحْتَاجٌ فِيهَا إِلَى مَعْرِفَةٍ؛ هیچ حرکتی نیست مگر اینکه تو به شناخت خیر و شر آن نیازمند هستی” (۱)

پاداش زیارت کریمه اهل بیت :

و حضرت رضا(علیه السلام) در مورد پاداش زیارت مرقد مطهر حضرت معصومه(علیه السلام) فرمود:

مَنْ زَارَهَا عَارِفًا بِحَقِّهَا فَلَهُ الْجَنَّةُ؛ کسی که او را در حالی که حَقش را شناخته، زیارت کند، برای او بهشت است” (۲)

معرفت شأن :

و در فرازی از زیارتنامه حضرت معصومه(علیها السلام) که از حضرت رضا(علیه السلام) نقل شده می خوانیم:

وَأَنْ لَا يَسْأَلْنَا مَعْرِفَتَكُمْ إِنَّهُ وَلِيُّ قَدِيرٍ؛

از خدا می خواهیم که معرفت به شأن شما را از ما سلب نکند، او سرپرست توانا است.”

نتیجه:

نتیجه می گیریم که قبل از هر چیز باید امامان (علیهم السلام) و شخصیت های بزرگی چون حضرت معصومه (علیها السلام) را شناخت، و درک پاداش و درجات ارزش، بستگی به شناخت آنها دارد،

فضایل حضرت فاطمه معصومه (علیها السلام) که موجب شناخت بیشتر است،

۱- پیشگویی امام صادق (علیه السلام)

پیشگویی از حضرت معصومه (علیها السلام) قبل از ولادتش

از اموری که به روشنی بیانگر عظمت مخصوص مقام حضرت معصومه (علیها السلام) است، این که امام صادق (علیه السلام) قبل از ولادت او، حتی قبل از ولادت پدر او، از او یاد کرده است، این موضوع بیانگر آن است که این بانوی خاندان نبوت، از امتیازات و ویژگی های عمیق و ارجمندی برخوردار بوده است، و در سطح بالایی از شخصیت و ارزش های انسانی و ملکوتی قرار داشته است، به عنوان مثال:

۱- یکی از شیعیان به محضر امام صادق (علیه السلام) آمد، دید آن حضرت در کنار گهواره کودکی، با آن کودک گفتگو می کند، تعجب کرد و گفت: آیا با کودک نوزاد سخن می گویی؟

امام صادق (علیه السلام) فرمود: اگر تو هم مایل هستی نزد این کودک بیا و با او گفتگو کن.

او می گوید: کنار گهواره آن کودک نوزاد رفتم، سلام کودکم، جواب سلام مرا داد، به من فرمود: نامی که برای دختر تازه متولد شده ات برگزیده ای عوض کن، زیرا خداوند آن نام را دشمن دارد. (با توجه به این که او چند روز قبل از او دارای دختر شده بود نامش حمیرا گذاشته بود).

آن شخص می گوید: سخن گفتن نوزاد، و اطلاع او از اخبار پنهان، و نهی از منکر او، مرا بیشتر به تعجب واداشت، بهت زده شدم، امام صادق (علیه السلام) به من فرمود: تعجب نکن، این کودک فرزندم موسی است خداوند از او دختری به من عنایت کند که نامش فاطمه است، او در سرزمین قم به خاک سپرده می شود، و هر کس (مرقد) او را در قم زیارت کند، بهشت بر او واجب است. (۳)

۲- نیز امام صادق(علیه السلام) قبل از ولادت حضرت معصومه(علیهاالسلام) در ضمن گفتاری در شأن او فرمود:

وَ سَتُدْفَنُ فِيهَا امْرَأَةٌ مِنْ أَوْلَادِي تُسَمَّى فَاطِمَةَ، فَمَنْ زَارَهَا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ؛ وَ بِهِ زُودِي فِي قَمِّ بَانُوِيٍّ مِنْ فِرْزَنْدَانِ مِنْ بِيهِ نَامِ فَاطِمَةَ دَفْنُ شُودِ، پَسِ هَرِ كَسِ اَوْ رَا زِيَارَتِ كَنْدِ، بِيهْشْتِ بَرَايِ اَوْ وَاجِبِ مِي گَرْدَدِ.”

در ذیل این روایت آمده؛ امام صادق(علیه السلام) این سخن را قبل از ولادت امام کاظم(علیه السلام) فرمود.(۴)

با توجه به اینکه امام کاظم(علیه السلام) در سال ۱۲۸ هـ . ق چشم به جهان گشوده است، و تولد حضرت معصومه(علیهاالسلام) در سال ۱۷۳ رخ داده، نتیجه می گیریم که امام صادق(علیه السلام) این سخن را ۴۵ سال قبل از تولد حضرت معصومه(علیه السلام) فرموده است.

این پیش گویی امام صادق(علیه السلام)، در سخن دیگری نیز آمده که فرمود:

“در قم بانویی از فرزندانم رحلت می کند که به شفاعت او همه شیعیانم وارد بهشت می گردند”(۵).

این پیش گویی ها دلالت ضمنی و در عین حال عمیق و آشکار بر عظمت جلال و مقام رفیع حضرت معصومه(علیهاالسلام) دارند، و در ضمن دعوت شیعیان به توجه بیشتر به مقام این بانو، و آرمان های مقدس او است.

این مطلب نیز به نوبه خود حاکی از فضایل مخصوص حضرت معصومه(علیهاالسلام) و مقام ارجمند و ممتاز او است.

۳- پدرش به فدایش

یکی از فضایل حضرت زهرا(علیهاالسلام) این است که پیامبر(صلی الله علیه و آله) در موارد متعدد، در شأن او فرمود:

فَدَاها أَبوها؛ پدرش به فدایش باد”(۶).

این تعبیر بیانگر اوج مقام ارجمند حضرت زهرا(علیهاالسلام) است که پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله) در شأن او گفته است.

در مورد حضرت معصومه(علیهاالسلام) نیز نظیر این مطلب از پدرش امام کاظم(علیه السلام) روایت شده، در این راستا به ماجرای جالب زیر توجه کنید:

مرحوم آیت الله مستنبط (داماد اول آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی) از کتاب کشف اللثالی که نسخه خطی آن در کتابخانه شوشتری های نجف اشرف موجود است، و تألیف دانشمند محقق صالح بن عرندس دانشمند قرن نهم هجری می باشد، چنین نقل می کند:

عصر امام کاظم(علیه السلام) بود، روزی جمعی از شیعیان برای دریافت پاسخ از سؤال های خود، به مدینه وارد شدند تا به محضر امام کاظم(علیه السلام) برسند، آن حضرت در مسافرت بود، نظر به اینکه آنها ناگزیر به مراجعت بودند، پرسش های خود را نوشتند و به افراد خانواده امام کاظم(علیه السلام) تحویل دادند تا در سفر بعد، به آن نائل شوند، مدتی بعد هنگام خداحافظی، دیدند حضرت معصومه(علیهاالسلام) پاسخ پرسش های آنها را نوشته و آماده کرده است، آنها شادمان شدند و آن پاسخ ها را دریافت کردند و به سوی وطن رهسپار شدند، در مسیر راه به امام کاظم(علیه السلام) برخورد نمودند، و ماجرا را به عرض آن حضرت رساندند، امام کاظم(علیه السلام) آن نوشته را از آنها طلبید و مطالعه کرد، پاسخ های حضرت معصومه(علیهاالسلام) را درست یافت، سه بار فرمود:

فداها أبوها؛ پدرش به فدایش باد.”

با اینکه حضرت معصومه(علیهاالسلام) در آن هنگام خردسال بود، این ماجرای جالب نیز، ما را به عظمت ویژه حضرت معصومه(علیهاالسلام) از نظر علم و معرفت آشنا می کند، و در جای خود بی نظیر و استثنایی است.(۷)

نوید به دنیا آمدن کودکی و وعده بهشت برای زیارتش از جانب امام معصوم و همچنین علم و معرفت این بزرگوار تا آنجا که پدرشان می فرمایند ”پدرش به فدایش” نشان دهنده فضایل مخصوص و مقام ارجمند حضرت معصومه (سلام الله علیها) است. و ما باید با شناخت بیشتر به توصیه اهل بیت به زیارت این بزرگوار برویم و قدر حضور ایشان را در ایران بدانیم.

پی نوشت ها:

۱. تحف العقول(ترجمه شده)، ص ۱۸۳
۲. بحار، ج ۴۸، ص ۳۱۷، و ج ۱۰۲، ص ۲۶۶
۳. منهاج الدعوات، ص ۴۴۱
۴. بحار، ج ۶۰، ص ۱۱۷
۵. بحار، ج ۶۰، ص ۲۲۸

۶. این مطلب از جمله در بحار، ج ۴۳، ص ۸۶ و ۸۸ نقل شده است.

۷. اقتباس از کتاب کریمه اهل بیت، تألیف علی اکبر مهدی پور، ص ۶۳ و ۶۴